

Projectbureau Grensmaas
Postbus 36
6120 AA BORN

Ons kenmerk DOC-00074781
Zaaknummer 2020-203495
Bijlage(n)

Maastricht 1 juli 2020
Verzonden 1 juli 2020

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Gedeputeerde Staten hebben op 25 mei 2020 een aanvraag, aangevuld op 25 juni, om ontheffing van de verbodsbepalingen als bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid Wet natuurbescherming (Wnb) ontvangen van Projectbureau Grensmaas, voor het Grensmaasproject deellocatie Meers. De aanvraag betreft een verlenging van de door het Rijk in het kader van de Flora- en faunawet verleende ontheffing van 3 december 2015, kenmerk FF/75C/2015/3075.

Het betreft het deel van de Grensmaas gelegen tussen Meers en Maasband in de gemeente Stein.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2020-203495.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op artikel 3.8 Wnb, en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. aan aanvrager ontheffing te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het kader van het Grensmaasproject deellocatie Meers.
2. dat ontheffing wordt verleend van de volgende verboden handelingen:
 - het opzettelijk verstoren van de bever (*Castor fiber*), artikel 3.5, tweede lid, Wnb;
 - het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de bever (*Castor fiber*), artikel 3.5, vierde lid, Wnb;
3. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn;
4. dat deze ontheffing wordt verleend voor de periode 1 oktober 2020 tot 1 oktober 2025;

5. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 25 mei 2020, aangevuld op 25 juni 2020, deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving
team Vergunningen

1.1 Afschriften

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:
Gemeente Stein, Postbus 15, 6170 AA Stein
Omniverde BV, Kortestraat 20, 6101 HS Echt

1.2 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Roermond, Sector Bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

1.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na toezending of uitreiking aan de belanghebbende(n) tot wie het besluit is gericht, onder wie begrepen de aanvrager.

Indien de voorzieningenrechter positief beslist op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb, wordt de werking van het onderhavige besluit geschorst.

2 Voorschriften

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de in hoofdstuk 1 genoemde soorten en beschreven handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffing geldt voor het plangebied Grensmaas, deelgebied Meers, gelegen in de gemeente Stein, zoals opgenomen in paragraaf 4.2 (figuur 1).
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de Provincie Limburg indien bij het uitvoeren van werkzaamheden andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de activiteiten aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.

Specifiek

6. Met inachtneming van onderstaande voorschriften dienen de maatregelen uitgevoerd te worden zoals beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport "Actualisatie activiteitenplan projectlocatie Meers", Sweco projectnummer 370394 van 2 april 2020.
7. De maatregelen zoals opgenomen in het activiteitenplan en de voorschriften van dit besluit worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol, dat altijd op de locatie aanwezig is en waarmee het uitvoerende personeel bekend is
8. De maatregelen om te voorkómen dat zich opnieuw bevers vestigen in het werkgebied worden uitgevoerd zoals beschreven in paragraaf 4.1 van genoemd activiteitenplan. Dit houdt in het onaantrekkelijk maken van het werkgebied, het tweemaal per jaar controleren op aanwezigheid van bevers en het zonodig verwijderen van nieuwe burchten of oeverholen.
9. Bij het maaien van de oevers, teneinde het gebied onaantrekkelijk te maken voor bevers, wordt rekening gehouden met broedperiodes van aanwezige vogels.
10. Het verwijderen van nieuwe burchten of oeverholen gebeurt volgens de laatste inzichten zoals beschreven op pagina's 13 t/m 15 van het activiteitenplan. Indien zich dieren in de burchten bevinden gebeurt dit buiten de kraamperiode (mei-augustus) en als er geen ijs op het water ligt.

11. Indien burchten of oeverholen verwijderd moeten worden dient de ontheffinghouder de start van de werkzaamheden uiterlijk vijf werkdagen voor die tijd digitaal bij ons te melden. Het meldingsformulier Wet natuurbescherming¹ vindt u op www.limburg.nl/vergunningen (klik op Wet natuurbescherming, beschermde soorten, ontheffing).

Overige

12. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd in afstemming met een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
Onder een deskundige wordt verstaan:
- a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau of;
 - b. een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie of;
 - c. een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten of;
 - d. een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau of;
 - e. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en werkzaam of aangesloten is bij een Nederlandse beschermingsorganisatie of;
 - f. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.
13. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient minimaal 8 weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing ingediend te worden.

¹ Alleen als u niet digitaal kunt melden, stuurt u de melding per post naar: Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 25 mei 2020, aangevuld op 25 juni 2020, heeft aanvrager een aanvraag om ontheffing ingediend voor de volgende in de Wnb verboden handelingen:

- het opzettelijk verstoren van de bever (*Castor fiber*), artikel 3.5, tweede lid, Wnb;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de bever (*Castor fiber*), artikel 3.5, vierde lid, Wnb;

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier ontheffing soortenbescherming d.d. 23 april 2020;
- rapport “Actualisatie activiteitenplan projectlocatie Meers”, Sweco projectnummer 370394 van 2 april 2020;
- Ontheffing krachtens art. 75 lid 3. Flora- en faunawet d.d. 3 december 2015, kenmerk FF/75C/2015/0375
- Tekening projectgebied met voortgang werkzaamheden en notitie beantwoording vragen, bijlagen bij email van Omniverde d.d. 25 juni 2020,

De aanvraag betreft een verlenging van de ontheffing op grond van art. 75 lid 3 van de Flora- en faunawet van 3 december 2015, kenmerk FF/75C/2015/0375. Omdat de Flora en Faunawet inmiddels is opgegaan in de Wet natuurbescherming en het bevoegd gezag is overgegaan van Rijk naar Provincie, is de aanvraag behandeld als ware het een nieuwe aanvraag. Dit besluit en de daarin genoemde voorschriften komen in de plaats van de ontheffing van 3 december 2015.

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden in zijn geheel verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb en artikel 3.8 Wnb is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

3.3 Voorbereidingsprocedure

Dit besluit is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in titel 4.1 van de Awb. Van het besluit wordt mededeling gedaan via de internetsite <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl> (klik dan op officiële bekendmakingen).

Wij hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de beslistermijn van 13 weken te verlengen met 7 weken overeenkomstig artikel 5.1, tweede lid van de Wnb.

3.4 Contact

Indien u vragen heeft over dit besluit kunt u contact opnemen met mevrouw Y.de Man, e-mail yhh.de.man@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99.

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd (Vogelrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.1, en voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten (Habitatrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten (andere soorten).

Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden.

Deze aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten.

4.1 Habitatrichtlijnsoorten

Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.8, vijfde lid:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden, en is beschreven in paragraaf 4.3.

4.2 Omschrijving aanvraag

In het Grensmaasproject worden de doelstellingen hoogwaterbescherming, grindwinning en natuurontwikkeling gecombineerd. De bever is een van de soorten waarvoor dit Natura 2000 gebied als beschermingszone is aangewezen en het Grensmaasproject is onderdeel van het beheerplan.

In het deelgebied Meers is in de afgelopen jaren de stroomgeul van de Maas verbreed en het winterbed verlaagd. De grindwinning en het aanvullen van de grindgaten in het projectgebied Meers loopt nog door t/m 2025.

In het verleden zijn door het Rijk diverse ontheffingen verleend in het kader van de Flora- en faunawet, waaronder een voor het weren van de bever uit het werkgebied Meers. Deze ontheffing loopt tot en met 30 september 2020. De bever die in het werkgebied zijn verblijf had heeft zich in 2019 gevestigd langs de nabijgelegen visvijver. Het dier is nog actief in de omgeving, zodat maatregelen nodig zijn om te voorkomen dat deze of een andere bever opnieuw een verblijfplaats maakt in het werkgebied.

Het actualiserend activiteitenplan voor de resterende werkzaamheden bij Meers beschrijft grotendeels dezelfde werkwijze waarvoor in 2015 ontheffing verleend is, toen er nog een bever in het werkgebied verbleef. De actualisatie gaat uit van de huidige situatie, waarbij de bever het werkgebied al verlaten heeft. Daar waar het aan de orde is, is in de actualisatie de vertaling gemaakt van Flora- en faunawet naar de Wet natuurbescherming. De controle op aanwezigheid van (nieuwe) bevers is ten opzichte van het oude activiteitenplan uit 2015 geïntensiveerd en de nieuwste inzichten over het op diervriendelijke wijze ongeschikt maken van burchten en oeverholten zijn meegenomen. Als de werkzaamheden zijn afgerond vormt het gebied een geschikte leefomgeving voor de bever en andere soorten.

Figuur 1: Het plangebied

4.3 Bever

4.3.1 Andere bevredigende oplossing

Voor de Grensmaas heeft in het verleden een belangenafweging plaatsgevonden die geleid heeft tot projecten die al geruime tijd in uitvoering zijn. Het project is zodoende locatiegebonden.

Delen van het projectgebied zijn al afgerond of worden binnenkort afgerond, zodat het weer voor bevers bewoonbaar is. Bij andere deelprojecten is eveneens nieuw natuurgebied gerealiseerd waar bevers zich kunnen vestigen. Ook aan de Belgische kant van de Maas is nog ruimte voor nieuwe beverterritoria. Dit is van belang omdat de beverpopulatie in de regio fors is toegenomen, terwijl elders bevers (tijdelijk) voor Grensmaasprojecten moeten wijken. Als er dus een bever uit het werkgebied geweerd moet worden, is er voldoende alternatief leefgebied voorhanden.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en planning wordt schade aan de bever zoveel mogelijk voorkomen.

Voor de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3.2 Belang

De ontheffing is aangevraagd op basis van het volgende belang:

- In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De directe aanleiding voor het Grensmaasproject werd gevormd door de overstromingen in 1993 en 1995. Het vormt onderdeel van het Deltaplan Grote Rivieren dat de veiligheid tegen overstromingen moet vergroten. Het Grensmaasproject is bovendien onderdeel van het beheerplan voor dit Natura-2000 gebied..

Het bovenstaande belang weegt in dit geval zwaarder dan het ecologische belang van bevers die zich tijdens de werkzaamheden in het werkgebied zouden willen vestigen.

4.3.3 Staat van instandhouding

De bever is in de laatste 20 jaar sterk in aantal toegenomen, onder andere langs de Maas, en de populatie groeit nog steeds. Als bij de werkzaamheden in deelgebied Meers een bever geweerd moet worden, zijn er voldoende andere gebieden beschikbaar waar het dier naar uit kan wijken.

Met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt dan ook geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de bever in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

4.4 Conclusie

4.4.1 Habitatrichtlijnsoorten

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Habitatrichtlijnsoorten biedt ten aanzien van de bever voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.5, Wnb.

4.4.2 Overige en zorgplicht

Het is mogelijk dat in het plangebied andere, dan uit de onderzoeken gebleken, beschermde soorten voorkomen. In dat geval is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1, 3.2 en/of 3.3 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd.

Onverminderd een vrijstelling, gedragscode of ontheffing dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen.